

Günün Piyasa Haritası

Amerikan ordusu, Hürmüz Boğazı'ndaki gerilimin derinleştiği bir ortamda İran'a yönelik hava hareketini art arda beşinci güne taşıdı. Basra Körfezi'nde İran'ın füze depolama ve fırlatma üsleri Çarşamba günü iki ayrı dalga halinde vuruldu, bu da Tahran'ın Kuveyt ve Bahreyn'deki Amerikan üslerine misilleme yapmasına yol açtı. Tarafların boğazdaki serbest geçiş şartlarını birbirine ihlal ettirmekle suçlaması, geçen ay imzalanan geçici mutabakatın fiilen askıya alınması anlamına geliyor ve enerji ihracatının büyük kısmını bu güzergahtan yapan Körfez ülkeleri açısından riski büyütüyor.

Washington cephesinde tablo tırmanmaya daha yakın duruyor. Trump, üst düzey yardımcılarında hava saldırılarının artırılması, İran adalarına kara birliği gönderilmesi ve Pickaxe Dağı'ndaki tahkimli tesisin vurulması seçeneklerini içeren bir brifing aldı ve henüz nihai kararını açıklamadı. Tahran tarafında ise İslam Devrim Muhafızları, ablukayla saldırılar sona ermeden boğazın kapalı kalacağını duyururken, İran yönetimi diplomasiye kapıyı tamamen kapatmadığını da vurgulamış oldu. Bu ikili duruş, piyasaların fiyatlamasında hem sertleşme hem de müzakereye dönüş ihtimalini aynı anda canlı tutuyor.

Fiyatlama tarafında etki şimdiden net biçimde görülüyor. Brent petrolü üçüncü gün üst üste yükselerek varil başına 85 doların üzerine çıktı ve haftalık kazancını %13'e taşıdı, bu da boğazdaki abluka ve karşılıklı saldırı riskinin arz güvenliği üzerinden doğrudan fiyatlandığını gösteriyor. Avrupa'nın havacılık güvenliği düzenleyicisinin bölge hava sahası için tehdit seviyesini yükseltmesi ve deniz taşımacılığına yönelik uyarılar, riskin yalnızca enerjiyle sınırlı kalmadığının, nakliye ve sigorta maliyetlerine de yansiyebileceğinin bir işareti olarak okunmalı.

Tahran Ve Washington'da Çelişkili Sinyaller

İran Devrim Muhafızları Ordusu sözcüsü, ülkenin misilleme operasyonlarının şu an ABD'nin bölgedeki saldırı altyapısını hedef aldığını, düşmanın çatışmanın mevcut denklemini sürdürerek yıpratma savaşına girebileceğini düşünmemesi gerektiğini açıklayarak sonraki adımların bu sürecin ardından geleceğini vurguladı. Bu sert söylemin geldiği saatlerde Amerikan ordusu İran'a yönelik günün ikinci saldırı dalgasını başlattığını duyururken, Başkan Trump Fox Business'a verdiği demeçte İran'ın kendisini görüşme talebiyle aradığını yinelediğini, Tahran yönetiminin her zaman görüşmek istediğini ve askeri kapasitesinin büyük ölçüde zayıflatıldığını öne sürdü. Sahadaki fiili tırmanma ile Washington'ın ısrarla sürdürdüğü müzakere çağrısı arasındaki bu çelişki, piyasaların risk fiyatlamasında hem çatışmanın derinleşme hem de ani bir diplomatik çözüm ihtimalini bir arada canlı tutuyor, bu da petrol ve güvenli liman varlıklarındaki oynaklığın kısa vadede yüksek kalmasına zemin hazırlıyor.

IMF'den Enerji Güvenliği Uyarısı

Uluslararası Para Fonu, petrol piyasasındaki koruyucu tamponların hızla eridiğine dikkat çekti. Hürmüz Boğazı'ndaki tıkanıklığın günlük yaklaşık 20 milyon varillik ham petrol ve rafine ürün akışını engellediği, bunun 1973 petrol şoku ve Körfez Savaşı'ndan daha büyük bir arz açığı yarattığı belirtildi. Kurum, fiyatların şu ana kadar 90-100 dolar bandında tutulmasını sağlayan düşük talep, yüksek üretim ve stok kullanımı gibi unsurların artık tükenmekte olduğunu vurguladı, bu tamponlar yenilenmediği takdirde olası yeni bir şokun küresel ekonomiyi çok daha savunmasız yakalayacağı ifade edildi. Ayrıca boğazda seyrüsefer serbestisinin ne zaman sağlanacağını belirsizliğini koruduğu, tam kapasiteye dönüşün su yolunun yeniden açılmasının ardından dahi 2-3 ayı bulabileceği aktarıldı.

ABD'de ÜFE Beklentilerin Altında

Haziran ayı üretici fiyat endeksi aylık bazda %0,3 gerileyerek, değişim öngörmeyen piyasa beklentisinin altında kaldı ve bu ağustostan bu yana ilk aylık düşüş oldu. Yıllık bazda %5,5'e gerileyen artış da %6,2'lik konsensüsün belirgin biçimde altında kaldı, çekirdek ÜFE'de dahi aylık %0,2 ve yıllık %4,7 ile beklentilerin gerisinde bir tablo oluştu. Bu veri, bir gün önce açıklanan ve aylık bazda %0,4 gerileyerek %0,1'lik beklentiye büyük farkla aşan haziran TÜFE'siyle birleşince, üretici tarafındaki fiyat baskısının tüketiciye yansımadağı, enflasyonun genel olarak beklenenden hızlı yavaşladığı bir tabloyu doğruluyor. Petrol kaynaklı jeopolitik risklerin enflasyon üzerinde baskı yaratabileceğı bir dönemde gelen bu yumuşak seri, Fed'in faiz patikasına dair beklentileri gevşetici yönde okunabilir ve doların diğer para birimleri karşısındaki seyrinde belirleyici olabilir.

Warsh'tan Enflasyon Kararlılığı

Fed Başkanı Kevin Warsh, Kongre'deki para politikası sunumunda yapay zeka yatırımlarının kısa vadede talep tarafından fiyatları yukarı çekebileceğini, ancak bunun kalıcı bir enflasyonist sürece dönüşmesinin gerekli olmadığını belirtti. Önümüzdeki 12 ayda ölçülen fiyatların artabileceğini kabul etmekle birlikte bu artışın enflasyonist sayılıp sayılmayacağını ayrı bir mesele olduğunu vurgulayan Warsh, bu haftaki TÜFE ile ÜFE verilerini temel enflasyonun seyrine dair eksik göstergeler olarak nitelendirdi. Görevde bulunduğu sürece yüksek enflasyonun kalıcı hale gelmesine izin vermeyeceğini söylemesi, piyasanın faiz indirim beklentilerini şekillendirecek bir güvence sinyali olarak öne çıkıyor, teknolojinin uzun vadede yapısal olarak dezenflasyonist etki yaratacağına dair görüşü ise Fed'in enflasyonla mücadelede yapay zeka kaynaklı verimlilik artışına verdiği ağırlığı gösteriyor.

Bej Kitap'ta İlimli Büyüme Tablosu

Fed'in Temmuz ayı Bej Kitap raporuna göre ekonomik faaliyet 12 bölgenin 11'inde hafif ila orta hızda genişledi, bir bölgede ise değişim görülmedi. Yakıt fiyatlarındaki yüksek seyrin diğer harcama kalemlerini baskıladığı, tüketicilerin bir kısmının daha uygun fiyatlı ürünlere yöneldiğı aktarılırken, fiyat artışının 9 bölgede orta, 2 bölgede güçlü düzeyde seyrettiğı ve genel hızın önceki döneme göre yavaşladığı veya sabit kaldığı belirtildi. Raporda enerji, ulaşım ve hammadde maliyetlerindeki yükselişin kısmen Orta Doğu'daki çatışmayla ilişkilendirilmesi, jeopolitik risk primi ile üretici maliyetleri arasındaki bağı Fed nezdinde de izlendiğini gösteriyor, bölgeler arası farklılaşan enflasyon beklentileri ise faiz kararında tek yönlü bir sinyalden ziyade temkinli bir duruşu destekliyor.

Çin Büyümesi 3,5 Yılın Dibinde

Çin ekonomisi ikinci çeyrekte yıllık bazda %4,3 büyüyerek hem hükümetin %4,5-5,0 hedef aralığının altında kaldı hem de piyasa beklentilerini karşılayamadı, bu oran ilk çeyrekteki %5,0'lık büyümenin de gerisinde. Haziranda perakende satışların yalnızca %1 artması, sanayi üretiminin ise %5,3 yükselmesi, büyümenin giderek ihracata ve imalat sanayisine dayandığını, iç talebin ise kırılgan kaldığını ortaya koyuyor. Sabit sermaye yatırımlarının ilk altı ayda %5,7, gayrimenkul yatırımlarının ise %18 gerilemesi ekonomideki yapısal zayıflığın derinleştiğine işaret ederken, ihracatın haziranda %27 artmasıyla güçlü seyretmesi, ay sonundaki Politbüro toplantısından kapsamlı bir mali teşvik paketi beklentisini zayıflatıyor. ABD'nin şubatta yürürlüğe soktuğı %10'luk genel tarifenin 24 Temmuz'da sona ermesi ve yerine daha yüksek oranların gelmesinin öngörülmesi, ihracat kanalındaki bu desteğin sürdürülebilirliğini önümüzdeki haftalarda test edecek.

ÖZETLE

Günün genelinde Hürmüz Boğazı'ndaki askeri tırmanma ile Washington'ın sürdürdüğü müzakere çağrısı arasındaki çelişki petrol fiyatlarını yukarı taşıırken IMF'nin arz tamponlarının erimesine dair uyarısı bu riskin kalıcılığına işaret ediyor. ABD tarafında haziran ayı TÜFE ve ÜFE verilerinin beklentilerin belirgin altında kalması ile Fed Başkanı Warsh'ın enflasyonda kalıcı sapmaya izin vermeyeceğine dair mesajı, Bej Kitap'ın ılımlı büyüme ve yavaşlayan fiyat artışı tablosuyla birleşince faiz indirim beklentilerini destekleyici bir zemin oluşturuyor. Çin tarafında ise büyümenin 3,5 yılın dibine inmesi ve iç talebin zayıf kalması, ihracata dayalı toparlanmanın sürdürülebilirliğini önümüzdeki dönemde test edecek bir gündem maddesi olarak öne çıkıyor.

EREN CAN UMUT**TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ**

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.